

S Jaroslavem Rychtaříkem napříč časem a ulicemi

Obrázky ze života starých Loun

K velkým sběratelům lounských pohlednic bezesporu patří velký lounský patriot Jaroslav Rychtařík. Požádali jsme ho, aby představil nejennější letošní přírůstek a aby čtenářům, kteří nostalgicky vzpomínají na slávu prvorepublikových Loun, přinesl pár snímků pro potěchu srdce.

„Sbíráám nejen pohlednice, ale úplně všechno o Lounech. Sbirku mám řazenu tématicky. Pokud na pohlednici není uvedeno datum, je odborník schopen poměrně přesně stanovit období podle módy vyfocených lidí,“ říká Jaroslav Rychtařík.

Nejstarší přírůstek, který obohatil jeho sbírku právě letos, však datum má – pochází z 2. června 1896. Skví se na něm komíny Valtrova cukrovaru. „Může to být originální tisk. Jde o korespondenční lístek, adresovaný Františku Novému, správci mlýna v Lounech. K této vzácné věci jsem přišel na setkání klubu sběratelů kuriozit a získal jsem jej od plzeňského antikváře,“ říká sběratel.

Své pohlednice má ve speciálních pouzdech. „Kdepak igelit, ten by mohl poškodit barvy.

Existují speciální folie, dovážené z Itálie.“

K nejvzácnějším pohlednicím patří ty, jež nezachycují centrum Loun, ale kupříkladu okrajové čtvrti. „Letos jsem získal snímek Kotěrovy kolonie, konkrétně čtvrti Jeruzalém z roku 1925. Velmi cennými a vzácnými snímky jsou například celkové záběry, které jsou foceny od západu.“

Vedle pohlednic vlastní sběratel i kopie pohlednic od kolegů, ale i pozoruhodné fotografie. Ty však do své sbírky nezahrnuje, ač věrně dokumentují podobu a atmosféru města.

„Žádné pohlednice nebo fotografie z pozůstalosti určitě nevyhazujte. Pro nás, sběratele mohou mít velkou cenu,“ varuje čtenáře před neuváženým vyhazováním pan Rychtařík.

Jedny z nejzajímavějších pohlednic hned po těch nejstarších, jsou koláže měst budoucnosti. V Lounech nejproslulejší je tento přístav – město na Ohři, futurologická pohlednice z roku 1906.

Na jiných fantastických pohlednicích plachtí nad Louny vzducholodě anebo letadla. Letový provoz by podle typu pohlednice mohl pocházet z protektorátu, kdy se občané snažili odlehčit tísnivou situaci. „Místy pohled na Louny s letadly není tak vzdálen skutečnosti, když si vybavíme rogalla a paraglisty,“ říká J. Rychtařík.

Jakpak to vypadalo za první republiky Pod Šancemi? Vlevo v popředí vidíte proti hradbám kousek střechy proslulých parních a vanových lázní. A úplně vzadu ještě strmí impozantní 30 metrů vysoká vodárenská věž, která zdobila město ještě do roku 1927. Údajně však Lounským překážela při výstavbě spořitelny.

Pohled na Pražskou ulici za první republiky. Vidíte například vyhlášený módní dům F. Davida, známého módního velkoobchodníka. Naproti se nacházela neméně známá Cukrárna a vinárna U Štěpánů. Nahoře nechybí prostorný sál, kde se odehrávaly četné kulturní akce. Veškeré obchůdky jsou pečlivě a krásně naaranžované.

Sběratel Loun Jaroslav Rychtařík s nejennějším přírůstkem – korespondenčním lístkem z roku 1906, na němž je Valtřuv cukrovar.

Nezvyklý snímek Loun ukazuje spolu s radnicí tehdejší podobu ulice Pivovarské. Povšimněte si měšťanského pivovaru (dnešní Galerie Benedikta Rejta), ale i čerstvě vysazených lip, které už došly obměny. Na pravé straně radnice byl veliký nápis „Spořitelna“. **doplně text, prosím, at na radek navíc xxxxx xxxxx xxxxx**

Dopravní nehody bývaly vzácnější, mluvilo se o nich dlouho

Louny (*ajh*) - Již jsme si zvykli, že zacházení s automobilem patří k riskantním lidským činnostem kdekoli, tedy i na Lounsku. Jak dokazují následující tři příběhy, člověk motoristický se nemohl být jist životem již po první světové válce, kdy bylo automobilů ještě poskrovnu, o nějakých rychlostních komunikacích, motorkářích, přetížených kamionech a tuningových úpravách ani nemluvě.

■ **Náraz do legendárního hostince**

První malér se přihodil 20. prosince 1924. Byla sobota odpoledne a mlžnatou inverzí se od Nové hospody k železnému mostu přes Ohři blížil nákladák s korbou vrchovatě naloženou uhlím. Zpočátku zjevně přetížený vůz jistého dopravce z Lištan sjížděl svažitou Žižkovou ulicí bezpečně. Až do chvíle, kdy mu asi v polovině cesty zjevně selhaly brzdy. Váha uhlí dodávala neovladatelnému vozidlu značnou kinetickou energii a pohyb stroje se výrazně zrychloval. Řidiči se zřejmě nepodařilo vjet na most, protože jeho jízda skončila nárazem do rohu kdysi slavného a dodnes legendárního hostince U Tschornů.

Nákladák vyrazil obě okna v přízemí a zaklínal se do zdi tak hluboko, že chybělo jen málo, aby se ocitnul uvnitř budovy. Kronikář se nezmiňuje o ná-

sledcích havárie pro řidiče. Lze se však oprávněně domnívat, že nějaká zranění utrpěl. Nebyl totiž chráněný ani zdaleka tak, jako je tomu v případě dnešních olbrímích kamionů, navážejících se díky nepřiměřené rychlosti, selhání brzd, nezvládnutí zatáčky nebo mikrospánku do obytných stavení nic netušících lidíček.

■ **Chtěl ji patrně obejmuti**

Druhý případ příznačné automobilové nehody se odehrál někdy v roce 1929 na staré chomutovské silnici. Při jízdě z Postoloprta do Loun vzal nejméně jeden muž do auta dívku. Pamětník zapsal, že řidič „chtěl ji patrně obejmuti, pustil volant a automobil najel na strom.“ Rozdychtělý účastník silničního provozu zjevně spoléhal na to, že tehdejší postoloprtská silnice byla rovná a dostatečně široká. Byla však také vroubena alejí vzrostlých stromů, jež před au-

tem neuskočí ani náhodou. A tak rozbitý vůz odvezli do šrotu a oba milence do nemocnice...

■ **Povídákové byli vymřštěni**
Zajímavý případ, připomínající nedávnou nehodu s koly

Osobní automobil v příkopu silnice Praha-Louny. Havaroval přímo proti vchodu do někdejší Glaserovy cihelny, avšak jméno řidiče nebo majitele neznáme. Z polohy vozu vyplývá, že k nehodě došlo cestou do Loun (jízda vlevo) a nejspíše bez vážnější újmy na zdraví. Časově lze snímek zařadit do první čtvrtiny 20. století, ale jen znalec veteránů bude schopen tento údaj upřesnit. Podle unikátního anonymního snímku ze soukromé sbírky.

traktoru, stal se v roce 1930 u lounské čerpací stanice firmy Naftaspol. Zřízenec čerpadla

a neznámý automechanik nasadili na ventil opraveného kola vzduchovou hadici, pustili kompresor a spokojeně na ležící kolo usedli, aby pohovořili. Během „pokecu“ však zapomněli na kompresor, který se díky tomu necítil nijak omezován ve svém úsilí. Při tlaku 8, 5 atmosféry to již duše ani plášť pneumatiky nevydržely a vybuchly. Povídákové byli vymřštěni do výšky, aby vzápětí spolu s útržky vulkanizované gumy dopadli na zem.

Měli obrovské štěstí. Jeden to odnesl zlomenou klíční kostí, druhý, až na malé oděrky, modřiny a boule, utrpěl otřes mozku. Pamětník události své líčení uzavřel lakonickým konstatováním, že „oba se později úplně uzdravili.“

Namátkou vybrané příklady z motoristického středověku jsou samozřejmě jen stínem toho, co motoristé dovedou dnes. Avšak naznačují, že v blízkosti auta bychom měli být odjakživa – jak říkával Franta Kocourek z Brna – „furt ve strhu.“ Neboť je příliš mnoho těch, kteří se dříve či později již neuzdraví vůbec.